

POSUDEK OPONENTA PÍSEMNÉ KVALIFIKAČNÍ PRÁCE

Název práce: Krize klimatu jako dramatický činitel v českém umeleckém dokumentárním filmu

Autor/ka práce: Mikoláš Arsenjev

Studijní program: Dokumentární tvorba

Typ studijního programu: bakalářský

Vymezení cíle a jeho naplnění:

Otázky, které abstrakt práce nabídl, byly s ohledem na rozsah bakalářské práce zodpovězeny. Mikoláš Arsenjev si vytyčil prozkoumat, jakou roli má v současném českém dokumentárním filmu klimatická změna a jak její podstata – tedy nevyhnutelnost, hrozba a potřeba jednat právě teď, je využita ve filmovém vyprávění. Pro „geologický čas“ klimatické krize a pocit z ohrožení, které je daleko, popisuje klimatickou krizi jako těžko uchopitelnou. Jak pro lidstvo, tak ve výsledku i pro dokumentární tvůrce.

K tomu využívá filmovědných východisek, ze kterých vyplývá, že postava v dramatu nemůže nejednat, pokud je uvnitř bouře. A tou klimatická krize bezesporu je. Student poté vybírá čtyři česká díla z minulých let, které prohlídí skrz toto hledisko a zjišťuje, zda se podařilo potenciál klimatické krize ve filmu využít a zda se vůbec povedlo filmovými prostředky o krizi vyprávět. Na konci český dokument končí usvědčen. Žádný celovečerní film v České republice dle studentova výzkumu, o klimatické změně natočen zatím nebyl, nehledě na schopnost tvůrců využít ji pro narativní vyprávění.

Aktuálnost tématu (a relevance zvolené metodologie v případě diplomové práce):

Téma aktuálnosti bylo naplněno bezezbytku. Ve světě, kde již dnes je pozdě a systémově nedochází k odpovídající reakci, je překvapivé, že česká kinematografie má podobné zpoždění jako politická reprezentace. Odpověď, proč tomu tak je, nacházíme u Arsenjeva mj. v odpovědích režisérů zkoumaných filmů. „Vždyť o tom točí všichni“. Bakalářská práce je však důkazem, že tomu tak není a jde o jev vytěsňování, které autor textu přesně demonstruje skrze citace George Marshalla.

Zde bych ráda ocenila přesné propojení filmovědného pohledu na podstatu dramatu jako takového, které autor umně zasazuje do situace, ve které se teď jako lidstvo nacházíme. Tato teoretická část nás dobře připraví na analýzu vybraného vzorku filmů.

Jen bych si dovolila drobnou výtku. Výběr čtyř filmů byl sice dobře teoreticky obhájen, ale přesto jsem si nebyla zcela jista, že je opravdu srozumitelný. Samotný rozbor byl velmi pozoruhodný a zajímalo by mne ponořit se do větších šíří jednotlivých děl či naopak číst analýzu většího vzorku

filmů. Tento nárok, ale neodpovídá rozsahu bakalářské práce. Zdůraznila bych zde i to, že autor dle svého doznání absolvoval rozhovory s tvůrkyněmi a tvůrci filmů, které nakonec ani nepoužil.

Odborný přínos, původnost práce a její případné využití v praxi:

Práce je výjimečná svými poznatky a jsem přesvědčena, že může být velmi prospěšná pro začínající i zaběhlé tvůrce, kteří téma klimatické změny chtějí ve filmu zpracovat. Ráda bych autora podpořila například k uspořádání modulové výuky pro studentstvo FAMU, které téma klimatické krize ve svých filmech zpracovává o poznání více než renomovaní tvůrci. Autorovy objevy by mohly být doplněny o ukázky z filmů a hlavně o otevřenou diskuzi, která by studujícím mohla pomoci podívat se na své případné „klimatické náměty“ z jiné perspektivy.

Logická stavba a členění práce:

Členění odpovídá požadavkům na závěrečnou teoretickou práci, a jak jsem zmínila výše, připravuje dobře teoretické podloží pro zkoumání vybraných filmových vzorků.

Formální úprava a náležitosti práce včetně jejího rozsahu:

Úprava též odpovídá standardním požadavkům na teoretickou práci a rozsah také odpovídá.

Práce s informačními zdroji:

Práce se zdroji je úměrná rozsahu bakalářské práce a dostatečně pestrá. Zdroje byly relevantní pro dané téma.

Jazyková, stylistická a terminologická úroveň:

Student v textu nezapařel své předešlé filmovědné vzdělání a zájem o literaturu týkající se tématu klimatické krize. Srozumitelným, přesto odborným, přesným a čtivým jazykem vede čtenáře svými objevy.

Celkové/vlastní shrnutí hodnotitele:

Mikoláš Arsenjev si vybral důležité téma, které pojal originálním a funkčním prizmatem. Jednotlivé důvody, které mne vedly k jasnému hodnocení A jsem poslala v kapitolách výše. Za práci mu děkuji a doufám, že v ní bude pokračovat jak na teoretické, tak praktické úrovni.

Otázky a náměty k diskuzi při obhajobě:

Mohl by ve své práci pokračovat a měl by chuť předat výsledky svého bádání i jinou formou než touto prací?

Jak přesně došlo k výběru jednotlivých filmů z tohoto období?

Doporučení práce k obhajobě: K obhajobě práci doporučuji

Navrhovaná klasifikace: A

Datum vypracování posudku: 6.9.2023

Terese Reichová

Jméno oponenta práce

6.9.2023

(datum a podpis)